

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphaneſis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De concilio Tyanis celebrato, & eo quod in Ciciliæ expectabatur futurum,
nisi id Valens ſoluiſſet, & perſecutione quæ eo tempore feruebat, & q[ue]
Athanaſius magnus iterum ſeſe fugę mandans ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

dolo & quorundam periurio propter nomē vrbis Nicææ, quæ est in Thracia, delusi, Constantinopoli subscripsimus) nominatim anathema indicimus. Porro formulam fidei in concilio Nicæno editam, suæ confessioni eisdem verbis subiunxerunt. Atq; literas Liberij de rebus modò gestis cum accepissent, in Sicilia nauigarunt. Quæ in insula concilio celebrato, & eisdem rebus ab episcopis illius loci decretis, ad extremum cum hæc omnia confessent, domum reuerterunt.

De concilio Tyanis celebrato, & eo quod in Cilicia expectabatur futurum, nisi id Valens soluisset, & persecutione quæ eo tempore feruebat, & q̄ Athanasius magnus iterum sese fugę mandans delitesceret, & postea datis ad eum Valentis literis in publicum prodians, Aegypti ecclesias gubernauit. CAPVT XII.

Eodem tempore, dum Eusebius, episcopus Cæsareæ Cappadociæ, Athanasius Ancyrae, Pelagius Laodiceæ, Zeno Tyrini, Paulus Emesæ, Otreus Meletinæ, Gregorius Nazianzi episcopus, & multi alij, qui, regnante Iouiano, Antiochiæ decernebant, doctrinam, quod filius sit patri consubstantialis, tenendam esse, dum, inquam, isti omnes Tyanis concilium habent, literæ Liberij, & aliorum episcoporum occidentis recitantur. Ex quibus permagnam capientes lætitiã, scripserunt omnibus ecclesiis, vt tunc decreta episcoporum occidentis, tunc literas Liberij, & aliorum episcoporum Italiae, Africae, Galliae ad occasum solis spectantis, & Siciliae (horum enim literas quoq; legati ex concilio Lapsaeni ad eos missi, attulerant) diligenter perlegerent: deinde numerum omnium (concilium namq; Ariminense multitudine longe superabant) secum subducerent: tunc vt doctrinae se illis, & communionis socios adiungerent: deinceps vt in ea sententia se esse suis ipsorum literis declararet: postremo, vt ad certum diem, quæ praestituerant, dum adhuc ver esset, Tarfi Ciliciae in vnum conuenirent. Atq; hi quidem hoc modo ad conueniendum in vnum locum se mutuo ipsi cohortati sunt. Cum autem

SOZOMENI HISTOR.

iam concilium Tarfi cogeretur, circiter triginta quatuor
 episcopi Afiani in Caria, quæ est regio Afia, in vnum
 congregati, studium in ecclesiæ concordia stabilenda po-
 situm probabant illi quidem, sed tamen vocabulum, CON-
 SUBSTANTIALIS, reiiciebant: constanterq; affirmabant
 formulam fidei Antiochiæ & Seleuciæ editam tenendam
 esse, quippe quæ etiam antè à Luciano martyre compo-
 sita habebatur, & non sine multorum tum periculorum, tum
 laborum susceptione, ab his, qui ipsos ætate anteibant, cõ-
 firmata. Imperator verò impulsu Eudoxii conciliũ, quod
 in Cilicia futurum expectabatur, partim literis, partim mi-
 nis diremit. Quinetiam singulis cuiusque gentis magistra-
 tibus dedit mandatum, vt episcopi temporibus Cõstantii
 abdicari, & iterum regnante Iuliano, ad sacerdotia sua re-
 stituti, ecclesiis expellerentur. Quo quidem mandato etiã
 magistratus Aegypti impulsu, Athanasium ecclesiis illius
 regionis priuare, & vrbe Alexandria eiicere laborarunt.
 Nam literæ imperatoris non leuem complectebantur pœ-
 nam, sed omnibus ex æquo magistratibus & militibus quo-
 que illis subiectis, quinetiam curiis ingentis pecuniæ mul-
 ctam irrogabant, & corporis præterea cruciatũ minaban-
 tur, nisi imperata facerent. Itaque multitudo Christianorũ
 in vnum coacta, postulabat à præside, vt non temerè & in-
 consultò episcopum Athanasium vrbe exturbaret, sed cõ-
 syderaret secum accuratius, quid esset literis imperatoris
 definitum. Eas enim contra illos solos valere, qui tempo-
 ribus Cõstantii in exilium missi, postea regnãte Iuliano,
 redierant. At Athanasium dicebant, tametsi temporibus
 Cõstantij exularat, ab eodem tamen reuocatum fuisse, &
 ad episcopatũ restitutum. Iulianum verò cum alios om-
 nes reduxisset, eum vnum in exilium ire compulisse, quem
 Iouianus rursus domum reuocauit. Hac oratione habita,
 cum ei persuadere non possent, restiterunt eius conatibus,
 & vim afferri episcopo non permiserunt. Quare cum po-
 pulus vndiq; conflueret, & ingens tumultus ac turba cie-
 retur, adeò vt omnes seditionẽ futurã expectarent, præses
 de his rebus gestis imperatorẽ facit per literas certiorẽ, &
 interim Athanasium in vrbe manere patitur. Multis verò
 diebus intermissis, cũ iã tumultus videretur sedatus esse,
 Atha-

Athanasius clam ex vrbe egreditur, & in locum quendam separatim se abdidit. Noctē verò intempesta, præses Aegypti, & præfectus præsidiorū militum ad ecclesiā, in qua domicilium habebat, cōtendunt. Eò cum peruenissent, & illum in tabularis quæsiuissent, consilio, quod intenderāt, frustra suscepto, inde recesserunt. Nam putabant, cum populus iam in superioris tumultus obliuionem venisset, & omnes somno se dedissent, futurū esse, vt facilè deinceps, si modò aggredierentur, mandatum imperatoris conficerent, urbemque conseruarent à seditione liberam. Sed cū Athanasius minimè esset repertus, omnes non sine causa magna incelsit admiratio. Et siue diuina quadam vi, siue quorundam indicio præmonitus fecerit, vtrumq; certè eodem spectabant: Quinetiā vt tam oportuno tempore tum præcognosceret insidias, tum vitaret, maioris videtur esse prouidentiae, quàm quæ homini attribui queat. Sunt tamen alij, qui dicunt, eum, cum mente præciperet temerarium populi tumultum, & vereretur, ne cladis, quæ inde fortè accideret, ipse author & causa videretur, toto hoc tempore in patris monumento delituisse. Atq; hoc modo Athanasium istud euirasse periculū accepimus. Haud diu post imperator Valens scripsit literas, vt rediret, ecclesiamque denuò capesseret. Suspicior equidē Valentem non de suo ipsius consilio has literas scripsisse, sed vel quod opinionem de Athanasii virtute omnium animis instam non paruo æstimabat, quodque verisimile erat Valentinianum, cum fidem concilij Nicæni propugnaret, ipsum hac de re incusaturum, vel quod metuebat, ne cū tam multos Athanasius haberet fautores, tumultum eius causa cicerent, & res nouas nō sine Reip. damno molirentur. Arbitror præterea sectæ Arianæ antisites (vti sanè credibile est) non adeo magno studio ad eum Alexandria pellendū incubuisse, propterea quod cōplectebantur animis, si vrbe eiectus esset, denuò molestiā imperatoribus exhibiturum, indeq; nacturū occasionē cū illis in colloquiū veniendū, & Valentem quidē fortasse in suā sententiā perducturū. Valentinianum autem vtpote eiusdē doctrinæ fautorem, ad iram contra ipsos inflammaturum. Nam eius virtutem in his, quæ regnante Constantio acciderant, satis

R v experti,

SOZOMENI HISTOR.

experti, maximè ab illo metuebant. Siquidè eo tēpore ita omnes aduersariorum profligabat insidias, vt haud inuiti ecclesias Aegypti ei concederent, & tamen ipse vix literis Constantij eò adduci posset, vt Alexādriam reuertetetur. Causam igitur, cur Athanasius non esset perinde atq; ceteri, episcopatu priuatus, hanc sanè fuisse conijcio. Ceteros autem persecutio similis ferè persecutioni Gentilium exagitauit. Nam qui ipsorum doctrinā respuebant, illis nō modò parabantur exilia, verùm etiam ecclesiae auferebantur, alijsque tradebantur. Aegyptus interim, dum Athanasio vita suppetebat, istarum calamitatū prorsus expers fuit.

Quòd post Eudoxiū, Ariani Demophilū ad Constantinopolis sedē exulerūt, sed qui vera pietate erant pradi, Euagriū renunciant, & de persecutione qua inde subsequuta est.

CAPVT XIII.

Imperatori autē Valenti visum est Antiochiam ad ripas Orontis fluuium sitam proficisci. Cumque iam esset in itinere, Eudoxius, ecclesiarum Constantinopolitanarū administratione ad vndecim annos perfunctus, moritur. Cui succedit Demophilus, ab Arianis ad eas ecclesias regēdas delectus. Interim doctrinæ concilij Nicæni propugnatores oportunum tempus sibi ex his rebus oblatum arbitrati, Euagriū quendam suffragijs suum eligunt episcopum: quem creat Eustathius, ecclesiae Antiochia, quæ est in Syria, Antistes. Nam à Iouiano reuocatus ab exilio, Constantinopoli id temporis in occulto vixit, suæ opinionis fautores sedulo docuit, & vt in eadem de deo opinione ac sententia manerent, magnopere cohortatus est. Hinc Ariani ad seditionem cōcitati, eos, quorum studio, & labore Euagrius delectus fuerat episcopus, acerbè persequebantur. Quibus rebus intellectis, imperator Nicomedia ad tempus iter suum inhibuit. Ac veritus, ne ciuitas Cōstantinopolis ex seditione aliquid damni acciperet, tantum militum numerū eò mittere cōstituit, quantum ad seditionem comprimendā satis esse putabat. Quin etiam dedit in mandatis, vt tum Eustathius Cizyam, quæ est vrbs